



үгөдө белеткеп турар. Бүдүрүлгө-  
нүн технологиятук чорудулгаларын  
өөрөнип, цехтеринин техниктиги  
күчүгүн саяап, чиг-ат, материал-  
дар автомобиль болгаш аар меха-  
низмдер парыгы-биле хандыраары-  
нын, белен продукцияны саара-  
рынын талазы-биле көрөөлөрүн

Узуг сорулдулар  
Д. Чылыс беринген  
чыккан-биле амырга,  
минчел 5 уул узуг-  
седингирин бүтү арга-  
лар болбайт аан. Бис-  
ните 150 ажыг киж  
куш-ажыг брига-  
дагыгунгунери бол-  
шым болуп турар. Де-  
малгылар пегинде же-  
миздурган амыртур-  
кумистиг куш-ажыл  
ий санында бугуруге  
ажык күсүсидн чы-  
лыс нормалын уз бр-  
и-биле 130 хуудан  
турар. Хову-Агынды  
аыстогунун чызылы-  
дык куш-ажылды  
ий чыл улаштыр  
дылел келген. И. А.  
Тулуш, С. С. Тулу-  
Сазанакон, М. К.  
С. Копен, Е. Е. Кур-  
И. Комков, И. А.  
р шмак, ай санында  
хуузуна планын  
ий ажык күсүсидн ту-  
малар бисте бар.

дугуруге паян бу-  
дургу бугуруге болуп.  
дуртур составтан бол-  
дун бугу коллективне  
ысысалдыг чорукту  
Эртеген чылын бис-  
чылданы дугулап шы-  
во чылын каража-  
орукту эвезеткеп,  
амылгар аайы-биле  
дугуруге чедип алыр  
С. Олче угуламны  
четин ДББ-да амгы

Ол бүтүн бир рубльдин ба-  
раанын продукциязыга чыгы-  
лады эвезедиринче угуланды-  
га болбайт аан.

Металл камвалар талым-биле  
чырышты каазырт баш моска-  
чаларына болаш Ленинградчы-  
ларын эгелешкени бистин кол-  
лективти дыкка соугуругулу ту-  
рар. Орта амаарышты чорулар  
кемчөөвистин байтайгызы — бе-  
ле кылып кааг быкыг амыр-  
талыг дерек-бистон кылыгын бу-  
тур тусай деригин тургузары  
болуп. Даразындагы чугула кем-  
чек болза, амыр-тага хергелэг  
канын артыгын катап бугуруге-  
ге ажыгалар арганы бээр, тур-  
гузуп кааг тулуштурп каянаар  
станокту эдиг-шевезде ажыла-  
ры болуп.

Ол дээрте бистин чорулар узуг  
ажылаарымистин эгези-дун.  
Ол талым-биле узуктека чок, узуг  
ажылы чорулар алаарын угулап  
билдп турар бис. СЭКП ТБ-нын  
сентябрь Плениумунун шиптири-  
леринге сорул кырген бистин кол-  
лектив экономиктиг илгй бе-  
ришкиннерин ажылап тургаш,  
1966 чылда болунуп мурунга  
садыгнан сорулаарын күсүсидн  
шындар. Партииян ХХП съез-  
диндег уткуштур ДББ-нын пех-  
теринде чырып калбарган. Съезди-  
нин ажыттырган хунун 1966 чыл-  
да байтайгы кварталдын пла-  
нын оонаалгазы күсүсидн-биле  
демкегээр деп хуулаалгени кол-  
лектив алган.

М. ЕМЕЛЯНЧЕН,  
«Тыва тудуг» трезиния ДББ  
директору.

**С о л у н**  
**утка-шынарлыг**

«Искра» колхозта «Билиг» ниятиялыгын эзе организациязында шүшү 24 лекторлар бактаан турар. Но дэрге дика хей кийилги организациа. Он лекциягачы чой ортузуна лекция, бөсөдөн Малбарты талаам-биле ажилды сөөлүтү үедө күнүстелдири, малчынарга болташ саянчыларга, колхозчуларга солун утка-шынарлыг лекцияларын лекторлар номчутууланаар. Эки ажилдын мурунчы лекторларын санын чыгуу бүрү өзү, көүдөп турар апарганы өөрчүчү.

Ажилчы човнарга солун лекцияларын номчаан, човнүч белин хүдүтүклени чаалап алгач лекторлардан мал чычын Мовгшут Дамбаа малдын кыны-бүрү азыгыларын дугайында 6 лекцияларын малчынарга, фермаларга номчаан. М. Очпатаан, Хертек Дөзгө, Куузал Доржу, башкылар Мовгшун Семис-оол, Х. Дугаржал олар хей саныг лекцияларын колхозчуларга номчаан. Илар, «Билиг» ниятиялыгын эзе организациязының даргасы Хомүшүк Дугаржал организациязының хурадаларын кылчып, номчутуу лекцияларын планын ай сайында бардыладан ал келген. Лекторлар түгзе малчынарга койжуларга баарындын апылда суурра кедө клубка солун лек-

низастан турар. План ёзуугаар лекторларның номчаан лекцияларын ай санында түңнээри чачыл апарган.

лекторларынн боттары чогаат-  
кан лекцияларын эге организа-  
циянын хуралынга чугаалажы  
көрүп, бадылаткаш, чонга номчу-  
турары черле эки.

Т. СААЯ.  
Чоон-Хемчик район.

дарыя түннөп, чорулар ажылыларын Негедадеинге четпейн турар.

«Элегес» совхозтун малчыннарынын хай кезин Чыгге-Хову, Чыгге-Дог мынаар кыштап турар. Чыгге-Догда хойжу Сандак Доржуунун кыш-каларып турарындан оларнын кужу арып бар чыдар. Уште, кажан дөтө-лөр оларже үнө бээрте, арган дөтө-лелерин 11—12 шакарда чөмгөрип чамдык малчыннарынн чурттап тура-рын мындыг-ла эки эвес. Ылангыч алын бижээнивис Сандак Доржуунун бажыңнын ишти хирлг, хага, дө-малчыннарын арып-шевер чурттаг-ны чоога иштинге, наг электер

башжынарын тудуп берген соонда с-ла нйнаан деп бодавайп, оларын канчаар ажылап-турарын хынал, — Кыжын соок хүннерде хойла-ажылдап турар. Чурттап орад б-жыны арыг-сылг.

— Кыжын соок хүннерде хойла-ажылдап турар. Чурттап орад б-жыны арыг-сылг.

акчылары малчыннарга болуу биддингир. Хойларны хун чоокка, өске хун ырадыр калар мен, данды ырадыр каларары хойлар човагзынар, кужу кудула

хире хуран бар,  
аггер чүве ам теңен. О  
аарлы эгелеп тур—зе,  
аарлыа хойкум М. Бойту  
эвэсин-биле чуталаалы.  
эвэс, сула четчири-биле  
та, оон-биле малчынар-  
нал хандырып турар.  
аары кезип чорутуга, а  
ажыдала, чүртүгү аттар  
хей. Сохостуу мурнакы  
мныи бирөөзү Оюн Шаы-  
мынын болгаш колымны  
ы арыг-шөрүт. Да 600  
гүг хойларны каларып ту-  
коштак өзөзи хойларны  
эзе снген, силос, сула-би-  
нот турар. Хойжу бе чыды  
оонаштыр 100 хуратаны  
ш, хой самкылаа 3 кило-  
эвэз өзүс дукту кыргып  
күлөөлөгөш, кызымаккай



Хөсөртөн «имс-тот!» Чымыр!» дээн дайынын  
нархыл кызыл түтүгү өгжө жаштапканы ол  
Шүмдөн чок боорга, удай-уай үш уза аткан,  
оор саякту-мүртү шооңайын, салчыл кө-  
чөрдөн ар. А-и-а, кызыл команиян «Ал»  
нар!» дээн түрдү үш чагыланы берген. Соңага  
таалаа пүлөмтү кургакчып тарбыл, дайынчы  
дарын демин ашыкшыны уза-уза инимирел  
берген. Дайындарын аастары, команиялан  
чүгө дег жаз дээн, чамызын деңир-де дабын  
нашкан, «кезек кижй ушкулан. Бир кижини  
(Допсан-Осруван-на боор) чаргырдаш үш үгөт  
соонд, аз миянын кээп, оор-моюу удуу атылал  
агзаланчөп.

Кол байшайты "олчазын" ылап аткан хире Дараанынатыг октарын барыш шыгавайга чорут куулан. Удур келген октар чекчиниг, сыйтайгы нып, хөө булгадырып турган. Чанынга курга булукту сый дээрлере, бүзүк шыгалжанын. Колдун бир чаатын сиире ал чоруй барган. Бу рунгаарлавышын, дйт, чудук дамчыл атылган чыл жорда, боо туткан холу нымш кылынга соонда, лантыч чекре кээп дүшкөн.

Аткалгезинин революсучу бадуктун бурч тилгелези-биле доозулган. Азтарын мунгал демги бадук дээрбечилерин таралыр сыгырткан. Балыгына ол холун-да бодайын, Кол сезме мезин созагайла чыпш чоран. Ол демисел контрреволюсучулар 9 кижизин дүрткен, 2 шаа балыгандын. Революктун түгүл үш киж балыгандын — чайнынаткан тилгеле!

Сөөдүлө кээп, Совет эрге-чагырганын үндөни — ычаныгы революстуг эрге-чагырганын революцияны чаалап алышкыннын эрес-ини камгалыгы турганы дээш Бичеме Кол Халды деевич 1927 чыла Араттын Революстуг шыраини Хүндүлө бижии-биле шаннаткан.

Амгы үеде Кол Халдыдеевич пенсционер, "Совет Туз" колхозтун үнеликчелеринин бирээни, хоотун коммунист, 7 аргуну азырал дооруктан төлөтпүл аду. Оюл бүтүр арктен оруу бадук болгаш салдакчыга үлөгөр-чыккер болур.

**Нысыгбай ДОРЖУ.**

**КИНО**

ИНВАРЬ 27-ДЕ

«Кижинжешти мен чуруду» 10, «Насреддин Ходжа» 10, «Душун бербестера» 3.30, «Байырмаг, оолдар» 6, «Кайгамчык Василаса» 10.30, «Ынак азы ынак эвеги бастыла» 4.30, 8.30 тактарда.

«Иглава, Петра» 10.50, 2.40, «Муд дүне даш дөжө» 5.30, 7.20, 9.40 тактарда.

«Идм кас» 11, 4.50, 6.40, «Вильгельм Телль» 3, 8.30